

Dopunsko pismo namjere

Sarajevo i Banja Luka, Bosna i Hercegovina

13.juni/ lipanj 2014.

Gđa. Christine Lagarde
Direktor
Međunarodni monetarni fond
Washington, D.C. 20431

Poštovana gospođo Lagarde:

1. Stand-By aranžman (SBA) za Bosnu i Hercegovinu (BiH), koji je u septembru/rujnu 2012. godine odobrio Izvršni odbor Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) te produžio u januaru/siječnju 2014. godine i dalje pruža uporište našim ekonomskim politikama u teškom ekonomskom i političkom okruženju. Ostajemo predani provedbi opsežnih politika koje su iznesene u našem prvobitnom Pismu namjere od 11. septembra/rujna 2012. godine, a koje su dalje precizirane i proširene u dopunskim Pismima namjere od 6. decembra/prosinca 2012. godine, 23. aprila/travnja 2013. godine, 12. juna/lipnja 2013. godine, 9. oktobra/listopada 2013. godine, te 8. januara/siječnja 2014. godine. Ovo dopunsko Pismo namjere pruža informacije o našim naporima i postignućima nakon okončanja petog pregleda provedbe aranžmana u januaru/siječnju 2014. godine, kao i o dodatnim mjerama koje planiramo provesti tokom ostatka 2014. godine kako bismo osigurali i dalje postizanje ciljeva programa.

2. Pored toga, ovim pismom također tražimo uvećanje pristupa sredstvima u okviru SBA, koje bi nam pomoglo da radimo na rješavanju utjecaja poplava i klizišta do kojih je došlo usljed oblikih kišnih padavina u maju/svibnju. Iako je procjena nastalih šteta koju provode UN, EU i Svjetska banka još uvijek u toku, očigledno je da su poplave i klizišta uzrokovali ogromna oštećenja stambenih i privrednih objekata, poljoprivrednih dobara i infrastrukture. Veoma preliminarne procjene ukazuju na gubitke jednake 5-10 procenata BDP-a. Očekuje se da će doći do pada proizvodnje i izvoza, te povećanja potreba za uvozom što će dovesti do hitne potrebe u pogledu platnog bilansa. Vladine finansije se suočavaju sa značajnim padom prihoda i kratkoročnim potrebama u smislu troškova za pružanje pomoći. Doći će do pogoršanja kreditnog portfelja banaka.

3. Privreda se u 2013. godini vratila na putanju rasta, a realni BDP se prema procjenama povećao za gotovo 2 posto. Proizvodnja i izvoz doživjeli su snažan rast u 2013. godini, iako je domaća potražnja ostala slaba. Rast se, prema projekcijama, u 2014. godini trebao dalje povećati i postepeno poprimati šire osnove, ali zbog utjecaja poplava i klizanja tla na proizvodnju i prihode, prema našim sadašnjim očekivanjima rast će u ovoj godini biti značajno usporen te dostići nivo od približno 0,7 posto. Poslije postojanog rasta ekonomske aktivnosti u prvom kvartalu ove godine, u drugom kvartalu se očekuje njena oštra kontrakcija, ali se nadamo da će se privreda ponovno vratiti na uzlaznu putanju prije kraja godine, što također zavisi od raspoloživosti međunarodne podrške s ciljem pružanja pomoći u obnovi. Prema očekivanjima, inflacija, koja je tokom 2013. godine bila niska, donekle će se povećati u 2014. godini, što će jednim dijelom biti odraz gubitka poljoprivredne proizvodnje, ali njen projicirani nivo i dalje ostaje nizak. Slično tome, očekuje se da će se deficit tekućeg računa, koji je u 2013. godini bio znatno smanjen usljed snažnog rasta izvoza, u 2014. godini ponovno povećati budući da će vjerovatno doći do izrazitog usporavanja rasta izvoza, dok će se uvoz povećati. U međuvremenu, nezaposlenost je i dalje visoka, na nivou od 28 posto, a u bliskoj budućnosti može doći do njenog daljeg rasta budući da su poslovni subjekti uništeni ili su pretrpjeli velike štete.

Provedba programa i dalje reforme

4. U periodu prije elementarne nepogode i dalje smo ostvarivali napredak ka ispunjavanju ciljeva našeg programa, iako su naši naporu bili otežani usljed kašnjenja u usvajanju ključnih mjera u parlamentima, te slabog stanja domaće potražnje. Svi kriteriji izvršenja postavljeni za kraj marta/ožujka 2014. godine u pogledu fiskalnog bilansa Institucija BiH, te Vlade Federacije BiH (FBiH) i Vlade Republike Srpske (RS) su ispoštovani. Također, ni Vlada FBiH i Vlada RS niti Institucije BiH nisu zabilježile porast neizmirenih domaćih obaveza u periodu do kraja marta/ožujka 2014. godine. Slično tome, iako su podaci još uvijek preliminarni, promjene u ukupnom iznosu ostalih obaveza generalne vlade u FBiH i RS - i indikativni cilj - vjerovatno su ostale ispod zadatih gornjih granica do kraja marta/ožujka 2014. godine. Indikativni cilj koji se odnosi na bruto naplatu prihoda od strane Uprave za indirektno oporezivanje (UINO) postavljen za kraj marta/ožujka 2014. godine također je ispunjen budući da je domaća potražnja počela rasti, te da su mjere usmjerene na poboljšanje naplate počele davati rezultate (vidi dolje) nakon što je cilj postavljen za kraj decembra/prosinca 2013. godine značajno podbacio. Štaviše, na osnovu raspoloživih informacija, ispunjen je i indikativni cilj koji se odnosi na neto pozajmljivanje konsolidirane generalne vlade postavljen za kraj marta/ožujka 2014. godine.

Nismo ugovarali niti davali garancije za bilo kakav novi nekoncesioni kratkoročni vanjski dug, niti smo akumulirali bilo kakve neizmirene obaveze po osnovu vanjskih plaćanja.

5. Fiskalne politike su tokom 2013. godine uglavnom išle u dobrom pravcu. Procjenjuje se da je konsolidirani deficit budžeta generalne vlade smanjen na 1,9 procenata BDP u 2013. godini, u poređenju sa našim (neprilagođenim) ciljem od 2,0 procenata BDP-a (ili 2,4 procenta prilagođenog BDP-a) i ispunjen je indikativni cilj za neto pozajmljivanje konsolidirane generalne vlade za kraj decembra/prosinca 2013. godine. Kao što je navedeno, naplata prihoda bila je lošija nego što je predviđeno zbog niske osobne potrošnje, opadajućih cijena, te povećanja izvoza što je dovelo do povećanja povrata PDV-a, kao i zbog toga što naši napori usmjereni na unapređenje naplate nisu još uvijek doveli do očekivanih rezultata. Stoga, i uprkos značajnom smanjenju potrošnje u posljednjim mjesecima godine, (prilagođeni) kriteriji izvršenja za kraj decembra/prosinca 2013. godine koji se odnose na fiskalne bilanse Vlade Federacije BiH i Vlade Republike Srpske nisu postignuti, iako se radi o malim odstupanjima (ekvivalentno oko 0,02 procenta, odnosno 0,13 procenata BDP-a). Ovo je u velikoj mjeri izbalansirano od strane Institucija BiH koje su bez ikakvih problema ispunile kriterij izvršenja za kraj decembra/prosinca 2013. godine koji se odnosi na bilans budžeta.

6. Gledajući u budućnost, namjeravamo se u što je moguće većoj mjeri pridržavati ukupnog okvira rashoda u usvojenim budžetima za 2014. godinu Institucija BiH, Vlade Federacije BiH i Vlade Republike Srpske, ali ćemo vršiti preraspodjele rashoda ovisno o hitnim potrebama za pomoć usljed prirodne katastrofe. U skladu sa tom obavezom, troškovi za provođenje povećanja plata u javnom sektoru u Republici Srpskoj, koje je već bilo planirano, ograničeni su usvajanjem revidiranih zakona o platama i korektivnih mjera utvrđenih na osnovu konsultacija sa osobljem MMF-a. Dodatna doznaka sredstava koja je zatražena u okviru SBA će se primarno koristiti za pokrivanje značajnog gubitka prihoda koji je nastao zbog nedavne prirodne katastrofe. U ovom kontekstu, trebat ćemo također osigurati dodatne transfere iz budžeta centralnih vlada entiteta prema fondovima penzionog osiguranja i fondovima zdravstvenog osiguranja jer doći do pada u naplati doprinosa, kako bismo osigurali da fondovi mogu vršiti isplate penzija i naknada bez narušavanja vlastitog finansijskog zdravlja. U ovom kontekstu također tražimo izmjenu kriterija izvršenja u pogledu bilansa budžeta Vlade Federacije BiH i Vlade Republike Srpske i indikativnog cilja za neto pozajmljivanje generalne vlade za preostali dio 2014. godine (Tabela 1.). S obzirom na neizvjesnosti u pogledu iznosa i vremenskog okvira donatorske pomoći, također predlažemo uključivanje faktora prilagođavanja za kriterij izvršenja u pogledu bilansa budžeta centralnih vlada koje bi nam omogućilo da donatorsku podršku iskoristimo za svrhe obnove. Iako su izgledi veoma neizvjesni, kao rezultat prirodne katastrofe

očekujemo da će se u ovoj godini konsolidirani deficit budžeta generalne vlade, uključujući dodatnu stranu pomoć, povećati na preko 4 posto BDP-a.

Poboljšanje naplate prihoda

7. Pospješili smo napore usmjerene na poboljšanje naplate poreza, što je postalo još važnije zbog očekivanog pada prihoda zbog posljedica poplava i klizišta. Konkretno:

- Razmjena informacija o poreznim obveznicima između četiri porezne uprave (UINO, PUFBiH, PURS i PUBD) koja je počela u januaru/siječnju 2014. godine sada je proširena nakon što su prevladane izvjesne preostale pravne i tehničke prepreke, tako da PUFBiH, PURS, PUBD i UINO sada međusobno imaju automatski i neometan pristup podacima o poreznim obveznicima, kako je utvrđeno u Članu 4. Memoranduma o razumijevanju od 12. juna/lipnja 2013. godine (prethodna mjera), u procesu koji koordinira tehnički odbor za osiguranje poštivanja koji se sastoji od višerangiranih službenika iz četiri porezne uprave. U budućnosti direktori četiri porezne uprave će se sastajati najmanje jedanput kvartalno kako bi koordinirali i rukovodili ovim procesom. U narednim mjesecima stavit ćemo na slobodno raspolaganje poreznim upravama sveobuhvatne informacije o preduzećima koje su u posjedu agencija AFIP i APIF.
- Parlament BiH usvojio je harmonizaciju stopa akciza na različite duhanske proizvode, te su akcize na fino rezani duhan povećane, što stupa na snagu u julu/srpnju 2014. godine (prethodna mjera). Izmjene i dopune Zakona o akcizama također osiguravaju da poreski tretman različitih duhanskih proizvoda ostane ekvivalentan tokom daljeg postepenog povećavanja stopa akciza na cigarete u narednim godinama s ciljem postizanja konvergencije sa stopama u EU. UINO, inspeksijske službe entiteta i carine intenzivirat će međusobnu saradnju s ciljem borbe protiv krijumčarenja i utaje, uključujući i prodaju na domaćem tržištu duhanskih proizvoda koji nemaju akcizne markice.
- Upravni odbor UINO je usvojio novi prijedlog Zakon o carinskoj politici, koji je u skladu sa EU legislativom, i namjeravamo dostaviti ovaj prijedlog u proceduru Parlamentu BiH do kraja septembra/rujna 2014. godine.
- Upravni odbor UINO će uskoro usvojiti revidiranu sistematizaciju radnih mjesta UINO, koja će omogućiti UINO da uspostavi jedinicu za otkrivanje i sprečavanje PDV prevara, pritom ne mijenjajući ukupni broj zaposlenih. Nakon nedavne misije tehničke pomoći MMF-a, UINO će uvesti pristup zasnovan na riziku u odabiru subjekata za kontrolu povrata PDV-a, što je jedan od ključnih elemenata naše strategije jačanja kontrole

povrata PDV-a i poreznog kredita. Osim toga, UINO će nastaviti da osigurava da se povrat PDV-a vrši samo onim poreznim obveznicima koji u potpunosti ispunjavaju svoje obaveze po osnovu PDV-a.

- Entiteti će postići sporazum o poravnanju neizmirenih potraživanja po osnovu prihoda od indirektnih poreza iz 2012. godine.
- U međuvremenu, UINO je na svojoj web stranici počela objavljivati spisak najvećih poreznih dužnika, koji će ažurirati na mjesečnoj osnovi. UINO će također objavljivati mjesečne informacije o ukupnom iznosu neizmirenih obaveza po osnovu indirektnih poreza i ukupnom iznosu reprogramiranih poreznih dugovanja, kao i informacije o sporazumima o reprogramiranju dugovanja, i to u formatu koji će se dogovoriti sa osobljem MMF-a. UINO se aktivno bavi najvećim poreznim dužnicima, a do kraja septembra/rujna 2014. godine nastojat će postići sporazume o dinamici uplata s najvećim poreznim dužnicima - onima s neizmirenim dugovanjima u iznosu od 2,5 miliona KM ili više na dan 31. marta/ožujka 2014. godine. Ovakvi sporazumi će, kao uslov za zaključivanje sporazuma, zahtijevati avansnu uplatu iznosa od najmanje 15 posto neizmirenih obaveza, te redovno izmirivanje poreznih obaveza kao uslov za pravomoćnost sporazuma. Ukoliko do navedenog datuma ne bude postignut sporazum, ili ukoliko porezni obveznici ponovo dođu u zaostatak s plaćanjem, UINO će iskoristiti sve opcije koje je omogućava domaće zakonodavstvo kako bi naplatila dugovanja (nova strukturalna odrednica za kraj septembra/rujna 2014. godine). UINO će na svojoj web stranici objavljivati rezultate svojih nastojanja. U ovom kontekstu, također ćemo se suzdržati od opraštanja punog iznosa zatezne kamate na bilo koje porezno dugovanje kako bismo adekvatnim poticajima podržavali redovito izmirivanje poreznih obaveza. U širem smislu, UINO će, uz pomoć MMF-a, pojasniti vlastite kriterije za odobrenja sporazuma o reprogramiranju neizmirenih poreznih obaveza, uključujući i zahtjeve u pogledu kolaterala.
- Novi Zakon o porezu na dobit za FBiH – koji je izrađen uz pomoć MMF-a, a koji ima za cilj proširivanje poreske osnovice i pojašnjenje poreznog tretmana amortizacije i rezerviranja za kreditne gubitke banaka – je upućen Parlamentu FBiH, te se usvajanje očekuje do kraja jula/srpnja 2014. godine. RS će nastojati završiti proces revidiranja svog zakona o porezu na dobit u narednim mjesecima uz pomoć MMF-a kako bi potpomogla dosljednost i izbjegla dvostruko oporezivanje, uz poseban naglasak na poreznom tretmanu rezerviranja za kreditne gubitke, kao i transfernim cijenama, a usvajanje zakona

od strane Vlade se očekuje do kraja septembra/rujna 2014. godine i Narodne skupštine do kraja decembra/prosinca 2014. godine.

Jačanje javnih finansija

8. Na strani rashoda, i dalje ćemo se truditi da racionaliziramo i povećamo efikasnost funkcioniranja vlade, i da racionaliziramo sistema davanja. Tako ćemo:

- Parlament FBiH usvojio je izmjenu i dopunu Zakona o izvršenju budžeta FBiH kako bi se osigurao neometan rad Ministarstva finansija FBiH u slučaju odsustva ministra finansija (prethodna mjera). Ovom izmjenom određuje se osoba koji ima ovlaštenje od strane Vlade da potpisuje u ime ministra u slučaju odsustva ministra.
- Nakon usvajanja novog FBiH Zakona o budžetima, očekuje se da će podzakonski akti i pravilnici biti završeni i usvojeni u kratkom periodu. Pored toga, uspostavljeno je FBiH tijelo za fiskalnu koordinaciju koje će koordinirati fiskalnu politiku između svih nivoa vlasti u FBiH s ciljem osiguranja makroekonomske stabilnosti i fiskalne održivosti, i održalo svoj prvi sastanak u maju/svibnju. Očekuje se da će tijelo za fiskalnu koordinaciju igrati važnu koordinirajuću ulogu u rješavanju fiskalnog uticaja prirodne nepogode u FBiH.
- Fiskalno vijeće BiH usvojilo je zajedničku definiciju dospjelih neizmirenih obaveza u Institucijama BiH i u oba entiteta, gdje se dospjelom neizmirenom obavezom smatra bilo koji iznos koji nije plaćen u roku od 90 dana nakon datuma dospijeća.
- Novi Zakon o javnim nabavkama BiH, izrađen uz pomoć OECD-a i EU je usvojen u Parlamentu BiH u maju/svibnju 2014. (strukturalna odrednica za kraj februara/veljače 2014). Novi zakon će uskladiti BiH okvir javnih nabavki sa standardima EU.
- U Republici Srpskoj, registracija poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa Pravilnikom o razvrstavanju porodičnih poljoprivrednih gazdinstava na komercijalna i nekomercijalna gazdinstva je u toku. Kako bi se pomogla stabilizacija finansijskog stanja socijalnih fondova također će se osigurati da registrirani poljoprivrednici uplaćuju socijalne doprinose. U svrhu postizanja boljeg usmjeravanja subvencija za poljoprivredu, izvršili smo neophodne zakonske i administrativne izmjene uvjetovajući mogućnost dobivanja subvencija za poljoprivrednike registriranjem i plaćanjem doprinosa. (prethodna mjera).

- Novi Zakon o fiskalnoj odgovornosti pripremljen je u RS, s ciljem osiguranja dugoročne fiskalne održivosti i unapređenja transparentnosti. Novim zakonom uspostavljaju se jasna fiskalna pravila i neovisan Fiskalni savjet. Očekuje se da će novi zakon biti usvojen u Narodnoj skupštini RS do kraja septembra/rujna 2014. godine.
- Pojačat će se fiskalna kontrola budžetskih korisnika u Republici Srpskoj koji posluju van Glavne knjige Trezora i posjeduju vlastite transakcione račune. Konkretno, novi Zakon o fiskalnoj odgovornosti će obavezati sve ove korisnike koji posjeduju vlastite transakcione račune da dobiju suglasnost za svoje finansijske planove od Ministarstva finansija prije nego iste dostave Vladi. Također, osigurati ćemo da ovi budžetski korisnici tokom cijele godine održavaju uravnotežen budžet, odnosno da se uzdržavaju od stvaranja obaveza većih u odnosu na iznos sredstava koja su im dana na raspolaganje.
- Poduzeti su napori usmjereni na uspostavljanje centralizirane baze podataka svih korisnika socijalnih transfera u Federaciji BiH. U tom smislu, novi Zakon o jedinstvenom registru korisnika gotovinskih naknada na koje se ne plaćaju doprinosi je dostavljen FBiH Parlamentu u aprilu/travnju, a očekujemo da će biti usvojen do kraja jula/srpnja 2014. godine (novi rok za ovu strukturalnu odrednicu). Nakon toga, svi neophodni finansijski i administrativni resursi će se osigurati kako bi baza podataka postala operativna do kraja septembra/rujna 2014. godine.
- Nastavljamo raditi na provedbi novog Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju u Federaciji BiH. Revizija kojom se vrši provjera prava postojećih korisnika nastavlja se na cijeloj teritoriji Federacije, a Vlada FBiH radi na izmjenama Zakona o reviziji prava i Zakona o organizaciji ministarstava u Federaciji kako bi se poboljšao proces revizije prava. Dostatni administrativni resursi su dodijeljeni kako bismo osigurali da proces provjere novih korisnika bude okončan do kraja marta/ožujka 2014.. Federalni zavod za PIO/MIO i Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata utvrdili su da su odstupanja između očekivanih i stvarnih ušteda po osnovu korekcije nivoa davanja postojećim korisnicima nastala usljed nepotpunih podataka o činovima jednog broja korisnika u vrijeme kada su pravljeni prvobitne procjene. U međuvremenu, glavne elemente novog zakona je podržao Ustavni sud Federacije BiH, iako ostale presude ovog i drugih sudova koje utječu na sistem penzija pod povoljnijim uvjetima bi povećale troškove sistema ukoliko se ne poduzmu korektivne mjere. No ipak, nastaviti ćemo da radimo na tome da sveukupni troškovi sistema penzija pod povoljnijim uvjetima ostanu u okviru dogovorenih iznosa, koji su navedeni u budžetu za 2014. godinu, s ciljem zaštite finansijskog zdravlja Zavoda

PIO/MIO, i poduzet ćemo korektivne mjere predviđene zakonom kako bismo to postigli, uključujući i primjenu obračunskog koeficijenta za isplatu ukoliko to bude potrebno.

- Shvatamo da je potrebno unapređenje finansijskog položaja sistema zdravstvene zaštite kako bi se zaustavili sve veći troškovi i stvorili uvjeti za smanjenje poreskog opterećenja rada putem smanjenja stope doprinosa za zdravstvenu zaštitu u srednjoročnom periodu. Kao preduslov, ovo zahtijeva sveobuhvatnu reformu našeg sistema zdravstvene zaštite. U tom smislu, naši ključni prioriteti reformi– definirani uz pomoć Svjetske banke – uključuju: (i) unapređenje efikasnosti nabavke i raspodjele lijekova, medicinskih pomagala i opreme; (ii) reorganizacija bolnica kako bi se unaprijedila kvaliteta i efikasnost usluga; (iii) revidiranje zakonskih okvira kako bi se odvojile službe zapošljavanja od pružanja zdravstvenog osiguranja; i (iv) unapređenje propisa i intervencija u oblasti javnog zdravstva kako bi se isto poboljšalo. U narednim mjesecima blisko ćemo sarađivati sa Svjetskom bankom na izradi specifičnih mjera koje će poduprijeti ove reforme.

Zaštita stabilnosti finansijskog sektora

9. Iako je naš finansijski sektor i dalje u velikoj mjeri stabilan i dobro kapitaliziran, profitabilnost sektora je već došla pod pritisak zbog smanjene kreditne aktivnosti i kontinuiranog postepenog pogoršanja kreditnog portfelja banaka, a velike štete koje su pretrpile stambene i poslovne jedinice zbog poplava i klizišta će dovesti do daljeg rasta nekvalitetnih kredita (NPL) što će stvoriti dodatnu potrebu za rezervacijama. U tom smislu, a kako je i niže navedeno, i dalje se obavezujemo da ćemo čuvati stabilnost finansijskog sektora, a Stalni komitet za finansijsku stabilnost (SKFS) će koordinirati naše napore i poduzeti mjere usmjerene na stvaranje okruženja u kojem finansijski sektor koji može podržati ekonomski oporavak i obnovu kroz oživljavanje održive aktivnosti kreditiranja, te zaštitu deponenata.

10. Očuvanje stabilnosti finansijskog sektora putem unapređenja seta instrumenata za planiranje djelovanja i spremnost u kriznim situacijama i dalje predstavlja osnovu naših politika za finansijski sektor. Članice SKFS su već izradile, uz pomoć MMF-a, planove za djelovanje u kriznim situacijama u kojima su detaljno predstavljene njihove odgovornosti, kao i koordinacija između institucija u slučaju teškoća u finansijskom sektoru. Na osnovu ovih pojedinačnih planova i uz pomoć MMF-a, (i) Fiskalno vijeće će izraditi procedure za svoju ulogu u SKFS-u potvrđenu u Memorandumu o razumijevanju SKFS-a, i (ii) SKFS će, na osnovu rada radne grupe sačinjene od predstavnika svih članica SKFS i uz koordinaciju Centralne banke BiH (CBBH) te u saradnji sa Savjetodavnom grupom Fiskalnog vijeća, usvojiti sveobuhvatan plan djelovanja u

kriznim situacijama za SKFS i po potrebi izmijeniti Memorandum o razumijevanju koji regulira rad SKFS, do kraja septembra/rujna 2014. godine (nova strukturalna odrednica). U narednom periodu, sve članice SKFS će ažurirati svoje planove za djelovanje u kriznim situacijama.

11. Agencije za bankarstvo su nastavile pažljivo pratiti finansijski sektor i posebno provoditi pojačanu superviziju onih banaka koje su identificirane kao osjetljive u slučaju negativnih scenarija. Sve banke koje su bile pod pojačanim monitoringom agencija za bankarstvo su završile odabir vanjskih revizora koji će izvršiti detaljnu reviziju kvalitete aktive ovih banaka. Rezultati ovih revizija, za koje se očekuje da će uskoro biti na raspolaganju, će agencijama za bankarstvo pružiti važne informacije o potencijalnim rizicima za bilans stanja ovih banaka. Agencije za bankarstvo i dalje održavaju visok nivo angažmana sa stranim supervizorima u pogledu prekograničnih banaka od sistemskog značaja. Tražit ćemo načina da dodatno formaliziramo ovaj angažman potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju sa relevantnim stranim supervizorima do kraja jula/srpnja 2014.

12. Također nastavljamo raditi na unapređenju planiranja za krizne situacije i supervizorskog rada sa paketom zakonodavnih i regulatornih inicijativa usmjerenih ka: (i) modernizaciji i jačanju zakonskog i regulatornog okvira; (ii) rješavanju visokog nivoa nekvalitetnih kredita (NPL); i (iii) otvaranju kreditnih kanala. Konkretno:

- Napredujemo u pripremi novih zakona o bankama u oba entiteta tako što radimo na identifikaciji postojećih neusklađenosti sa zakonima EU i zahtjevima Bazela II. Mi ćemo uz podršku dodatne tehničke pomoći MMF-a i EU koordinirati izradu nacrtu ovih novih zakona o bankama da bismo osigurali usklađenost između entiteta. Nadalje, pregledat ćemo i prema potrebi izmijeniti i dopuniti zakone koji su s tim u vezi, kao što je Zakon o agenciji za osiguranje depozita. S obzirom da će pripremni rad zahtijevati više vremena i pomoći, očekujemo da će entitetske vlade usvojiti nacрте zakona do kraja septembra/rujna 2014. (predložen je novi rok za strukturalnu odrednicu za kraj juna/lipnja 2014.).
- Također pripremamo, uz pomoć MMF-a, legislativu koja će regulirati društva za upravljanje aktivom, ključne komponente okvira za rješavanje nekvalitetnih kredita, za što je takođe potrebno više vremena i pomoći prije nego budemo u mogućnosti da očekujemo da entitetske vlade usvoje nacрте istih do kraja septembra/rujna 2014. (predloženi novi rok za strukturalnu odrednicu od kraja juna/lipnja 2014.), i revidiraju porezno zakonodavstvo prema potrebi kako bi se olakšala prodaja kredita.

- Dodatno ćemo ojačati našu strategiju rješavanja nekvalitetnih kredita tako što ćemo uspostaviti, uz predstojeću podršku MMF-a, dobrovoljni vansudski sistem restrukturiranja u 2014. godine, da bismo unaprijedili povratak poslovno održivih preduzeća na održivo servisiranje duga. U tom kontekstu, oba entiteta će izvršiti pregled svojih zakona o stečaju da bi racionalizirali i skratili stečajni postupak.
- Također radimo na zakonima koji će stvoriti povoljniju klimu za kreditni rast i ekonomske aktivnosti. To uključuje:
 - Nakon što je Parlament Federacije BiH nedavno usvojio novi Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga, tražili smo da Parlament FBiH izda autentično tumačenje kako bi isključili retroaktivnu primjenu takođe nedavno usvojenog Zakon o zaštiti jemaca da bi se osigurala bolja izbalansiranost između zaštite prava povjerioca i prava korisnika.
 - Parlament FBiH će usvojiti do kraja jula/srpnja 2014. godine novi Zakon o unutrašnjem platnom prometu koji će osigurati neophodni protok informacija između entiteta, uključujući CBBH, u pogledu registra računa i određivanje glavnog računa.
 - Narodna skupština RS je usvojila novi Zakon o jedinstvenom sistemu za multilateralne kompenzacije i cesije s ciljem smanjenja nagomilanih neizmirenih obaveza vlada i preduzeća, kako onih prema bankama tako i uzajamnih obaveza. Očekujemo da će ovaj zakon poboljšati likvidnost preduzeća i potaći investicije i rast.
 - Narodna skupština RS je takođe usvojila izmjene i dopune Zakona o deviznom poslovanju da bi povećala usklađenost sa standardima EU i da bi olakšala i racionalizirala devizno poslovanje firmi, uključujući i transakcije koje se provode alternativnim metodama plaćanja.

13. S ciljem podrške očuvanju integriteta i stabilnosti naših finansijskih tržišta, Parlamentarna skupština BiH nedavno je usvojila novi Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma koji je u skladu sa preporukama FATF-a. Očekujemo da će do kraja jula/srpnja 2014. Parlamentarna skupština usvojiti i amandmane na Krivični zakon BiH koji su također potrebni kako bi uskladili naš pravni okvir sa preporukama FATF-a.

Podrška zdravom privatnom sektoru

14. Otvaranje radnih mjesta i inkluzivni rast i dalje su ključni ciljevi naših politika. U tom smislu, ostvarili smo napredak u unapređenju poslovnog okruženja, tako što smo olakšali pokretanje i nastavak poslovanja. U RS, jednošalterski sistem registracije poslovnih subjekata je u potpunosti uspostavljen, i više od 300 novih poslovnih subjekata se registriralo od njegovog uspostavljanja u decembru/prosinu 2013. Da bi se postigli slični rezultati u FBiH, očekuje se da do kraja juna/lipnja 2014. Parlament FBiH usvoji novi Zakon o privrednim društvima, Zakon o inspekcijama, i izmjene i dopune Zakona o registraciji poslovnih subjekata, koji su pripremljeni uz pomoć Svjetske banke, kao i novi Zakon o prekršajima.

15. I dalje pokušavamo postići konsenzus sa socijalnim partnerima u vezi novih Zakona o radu u FBiH i RS, koji bi bili povoljniji za otvaranje radnih mjesta. Cilj nam je bio da nadležni parlamenti usvoje nove zakone o radu do kraja decembra/prosinca 2013. godine (strukturalna odrednica), ali kako do sada nismo uspjeli postići konsenzus sa socijalnim partnerima, ovaj proces nismo uspjeli dovesti do kraja u zadanom roku, a sada je to postalo još i teže nakon nedavne elementarne nepogode. Potrebno je stoga više vremena za dijalog sa socijalnim partnerima, no kako smo odlučni u namjeri da ostvarimo napredak u ovoj ključnoj reformi, entitetske vlade će u narednim mjesecima poboljšati nacрте novih zakona o radu uz pomoć osoblja Svjetske banke i MMF-a, koji onda može tvoriti osnovu za obnavljanje razgovora sa socijalnim partnerima. Nacrti će kao minimum: (i) zahtijevati da svi kolektivni ugovori budu vremenski ograničeni a da se granski kolektivni ugovori primjenjuju samo na ona preduzeća i radnike koji žele da budu dio ugovora; (ii) dozvoliti diferenciranje plaća po osnovu vještina, kvalifikacija, iskustva i radnog učinka; (iii) smanjiti destimulanse za zapošljavanje; (iv) pojačati inspekcije rada i povećati kazne za kršenje Zakona o radu; i (vi) štiti prava radnika u skladu sa standardima Međunarodne organizacije rada i direktivama o radu Evropske komisije. Uzimajući u obzir vrijeme koje će biti potrebno za propisanu javnu raspravu i uzimajući u obzir datum održavanja općih izbora, očekujemo da će nadležni parlamenti usvojiti nove zakone u skladu sa gore navedenim principima do kraja decembra/prosinca 2014. (novi rok za ove strukturalne odrednice). U međuvremenu, nastavit ćemo sa izradom novih zakona o državnim službenicima i uposlenicima, uz pomoć Svjetske banke, da bismo olakšali reformu javne uprave, da bi se omogućilo brzo usvajanje ovih zakona nakon usvajanja novih entitetskih zakona o radu. Usvajanje novih zakona o radu će također omogućiti Republici Srpskoj da eliminiše zaštitu neto plate uposlenih u javnom sektoru do kraja decembra/prosinca 2014. godine (novi rok za ovu strukturalnu odrednicu).

16. Mi i dalje ostvarujemo napredak ka članstvu u WTO. Nastojati ćemo da u narednim mjesecima usvojimo Zakon o trgovini FBiH i Pravilnik o genetički modifikovanim organizmima na nivou BiH. Ovim bi bile završene izmjene legislative neophodne za pristupanje WTO.

Modaliteti programa

17. Vjerujemo da naš ekonomski program i dalje ide u pravom smjeru i da su naše politike, iznesene u Pismu namjere od 11. septembra/rujna 2012. godine i dopunjene politikama iznesenim u Dopunskim pismima namjere od 6. decembra/prosinca 2012. godine, 23. aprila/travnja 2013. godine, 12. juna/lipnja 2013. godine, 9. oktobra/listopada 2013. godine, 8. januara/siječnja 2014. godine, kao i u ovom Dopunskom pismu namjere, i dalje adekvatne za postizanje ciljeva našeg programa. Spremni smo, međutim, poduzeti sve dodatne mjere koje mogu biti potrebne za postizanje ciljeva našeg ekonomskog programa. Konsultirat ćemo se sa MMF-om oko usvajanja dodatnih mjera i politika, kao i prije bilo kakve izmjene politika koje su sadržane u našem ekonomskom programu, u skladu sa politikom MMF-a u vezi takvih konsultacija. I dalje ćemo osoblju MMF-a dostavljati informacije neophodne za ocjenu napretka u provedbi našeg programa i održavat ćemo intenzivan dijalog o politikama sa osobljem MMF-a. Pružit ćemo sve neophodne informacije kako bismo omogućili ažuriranu procjenu jamstvenih mjera. Također ćemo se uzdržati od uvođenja ili intenziviranja bilo kakvih trgovinskih ograničenja i drugih mjera i politika koje bi mogle dodatno pogoršati poteškoće sa platnim bilansom.

18. S obzirom na očekivani utjecaj koji će nedavna prirodna katastrofa imati na budžete centralnih vlada, tražimo od Izvršnog odbora MMF-a da odobri preinačenje kriterija izvršenja postavljenih za kraj juna/lipnja 2014., kraj septembra/rujna 2014. i kraj decembra/prosinca 2014. godine u pogledu fiskalnog bilansa (neto krediti) Vlade Federacije BiH i Vlade Republike Srpske, a u skladu s navedenim u Tabeli 1. Također tražimo od Izvršnog odbora da zaključi šesti i sedmi pregled provedbe SBA, uveća iznos osmog povlačenja za 84,55 miliona SDR (50 procenata kvote) kako bi zadovoljili hitne potrebe platnog bilansa nastale usljed katastrofe i tako omogućili sedmo i osmo povlačenje u ukupnom iznosu od 169,1 milion SDR. Dodatna sredstva u iznosu od 84,55 miliona SDR će se koristiti za ublažavanje posljedica prirodne katastrofe i bit će raspodijeljena tako da će Republici Srpskoj pripasti 49 posto, Federaciji BiH 49 posto i Distriktu Brčko 2 posto od iznosa sredstava.

19. Saglasni smo da MMF objavi ovo dopunsko Pismo namjere sa njegovim priložima, kao i Izvještaj osoblja koji je s njim u vezi, na web stranici MMF-a nakon što Izvršni odbor MMF-a razmotri naše zahtjeve.

Vjekoslav Bevanda
Predsjedatelj
Vijeća ministara
Bosne i Hercegovine

Nermin Nikšić
Premijer
Federacije Bosne
i Hercegovine

Željka Cvijanović
Premijer
Republike Srpske

Nikola Špirić
Ministar finansija
i trezora
Bosne i Hercegovine

Ante Krajina
Ministar finansija
Federacije Bosne
i Hercegovine

Zoran Tegeltija
Ministar finansija
Republike Srpske

Kemal Kozarić
Guverner
Centralna banka Bosne i Hercegovine

Table 1. Bosnia and Herzegovina: Quantitative Performance Criteria and Indicative Targets Under the 2012–15 Stand-By Arrangement, 2013–14 1/

(Cumulative flow since the end of the previous year; in millions of KM)

	2013				2014							
	End-December				End-March		End-June		End-September		End-December	
	EBS/12/161	EBS/13/131	Adjusted	Act.	EBS/14/4	Act.	EBS/14/4	Modified	EBS/14/4	Modified	EBS/14/4	Modified
Performance Criteria												
Floor on the net lending of 2/												
Institutions of BiH	-25.0	-5.0	-5.0	68.8	3.1	15.3	34.9	34.9	34.1	34.1	-10.1	-10.1
Federation central government	179.0	174.0	116.0	110.6	42.2	45.0	183.7	87.2	234.9	104.1	246.9	91.4
RS central government	120.0	105.0	63.0	50.4	31.2	31.5	126.0	54.9	162.2	49.7	122.6	-15.5
Ceiling on contracting and guaranteeing of new nonconcessional short-term external debt by												
Institutions of BiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Federation general government	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RS general government	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CBH ³	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ceiling on accumulation of domestic arrears by												
Institutions of BiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Federation central government	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RS central government	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ceiling on accumulation external payment arrears by 3/												
Institutions of BiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Federation general government	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RS general government	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CBH ³	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indicative targets												
Floor on the net lending of the general government of BiH 2/	-17.1	-17.1	-117.1	15.5	-7.6	-11.7	241.9	-14.1	167.6	-125.8	175.2	-266.8
Ceiling on changes in the stock of "other accounts payable"												
Federation general government	100.0	100.0	100.0	-56.3	100.0	-31.9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
RS general government	160.0	160.0	160.0	135.9	100.0	—	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Floor on the ITA gross revenue collection	—	6,056.0	6,056.0	5,882.0	1,395.0	1,395.2	2,957.0	2,881.7	4,649.0	4,506.7	6,297.0	6,115.7

1/ The Technical Memorandum of Understanding (TMU) dated January 8, 2014 shall remain in effect.

2/ Excluding foreign financed projects as defined in TMU.

3/ Continuous.

Tabela 2. Bosna i Hercegovina: Strukturalni uvjeti u okviru Stand-by aranžmana

Mjere	Datum provjere	Status
Pethodne mjere		
1 Izmijeniti Zakon o izvršenju budžeta FBiH kako bi osigurali neometan rad Ministarstva finansija u odsustvu ministra finansija.		Ispunjeno
2 Parlament BiH da usvoji harmonizaciju stopa akciza na različite duhanske proizvode i poveća stopu akcize na fino rezani duhan, što stupa na snagu u junu/lipnju, 2014.		
3 Započeti automatsku i neometanu razmjenu podataka o poreskim obveznicima između poreskih uprava FBiH, RS, Brčko Distrikta i UINO, kako je utvrđeno u članu 4 Memorandum o razumijevanju od 12. juna/lipnja 2013.		
4 U Republici Srpskoj usvojiti neophodne zakonske i administrativne promjene uvjetovajući dobivanje subvencija za poljoprivredu registriranjem i plaćanjem doprinosa.		Ispunjeno
Postojeće strukturalne odrednice		
1 Kontinuirano pridržavanje pravila Valutnog odbora u skladu sa zakonom.	Kontinuirano	Ispunjeno
2 Uzdržati se od uvođenja novih prava na penzionisanje pod povoljnim ili posebnim uslovima.	Kontinuirano	Ispunjeno
3 Objaviti na web stranici Institucija BiH kvartalne konsolidirane finansijske izvještaje generalne vlade u roku šest sedmica.	Kvartalno	Ispunjeno (sa kašnjenjem)
4 Provesti reviziju prava korisnika ratnih naknada; objaviti rezultate revizije (kvartalno u roku četiri sedmice nakon kraja svakog kvartla). (Entiteti)	Kvartalno	Ispunjeno (sa kašnjenjem)
5 Izmijeniti zakon u RS da bi se eliminirala zaštita neto plate zaposlenih u javnom sektoru.	Kraj decembra 2013.	Nije ispunjeno; predlaže se novi datum provjere za kraj decembra 2014.
6 Usvojiti u FBiH Parlamentu novi zakon o radu s ciljem olakšavanja procesa kreiranja novih radnih mjesta.	Kraj decembra 2013.	Nije ispunjeno; predlaže se novi datum provjere za kraj decembra 2014.
7 Usvojiti u Narodnoj skupštini RS novi zakon o radu s ciljem olakšavanja procesa kreiranja novih rdanih mjesta.	Kraj decembra 2013.	Nije ispunjeno; predlaže se novi datum provjere za kraj decembra 2014.
8 Parlament BiH da usvoji novi zakon o javnim nabavka u skladu sa standardima EU.	Kraj februara 2014.	Ispunjeno (sa kašnjenjem)
9 Povećati stopu akciza na fino rezani duhan na način da budu u potpunosti ekvivalentne stopama akciza na cigarete.	01. mart 2014	Nije ispunjeno; predlaže se kao prethodna mjera za šesti i sedmi pregled
10 Parlament FBiH da usvoji novi zakon o jedinstvenom registru korisnika gotovinskih naknada na koje se ne plaćaju doprinosi.	Kraj marta 2014.	Nije ispunjeno; predlaže se novi datum provjere za kraj jula 2014.
11 Dostaviti FBiH Parlamentu zakonski akt koji reguliše uspostavljanje društva za upravljanje aktivom i njihov nadzor, koji će biti u skladu sa preporukama osoblja MMF-a.	Kraj juna 2014.	Predlaže se novi datum provjere za kraj septembra 2014.
12 Dostaviti Narodnoj skupštini RS zakonski akt koji reguliše uspostavljanje društva za upravljanje aktivom i njihov nadzor, koji će biti u skladu sa preporukama osoblja MMF-a.	Kraj juna 2014.	Predlaže se novi datum provjere za kraj septembra 2014.
13 Dostaviti Parlamentu FBiH nacrt novog zakona o bankama i drugim kreditnim institucijama u skladu sa preporukama osoblja MMF-a.	Kraj juna 2014.	Predlaže se novi datum provjere za kraj septembra 2014.
14 Dostaviti Narodnoj skupštini RS nacrt novog zakona o bankama i drugim kreditnim institucijama u skladu sa preporukama osoblja MMF-a.	Kraj juna 2014.	Predlaže se novi datum provjere za kraj septembra 2014.
15 Dostaviti Parlamentu FBiH izmjene zakona relevantnih za provođenje Strategije za reformu penzionog sistema Federacije.	Kraj decembra 2014.	
Prijedlog novih strukturalnih odrednica		
1 Postići sporazume o dinamici uplata s najvećim poreskim dužnicima prema UINO u skladu sa paragrafom 7, stav 6, dopunskog Pisma namjere od ..juna/lipnja 2014. UINO će iskoristiti sve opcije koje je omogućava domaće zakonodavstvo kako bi naplatila dugovanja.	Kraj septembra 2014.	
2 Fiskalno vijeće će izraditi procedure za svoju ulogu u SKFS, SKFS će usvojiti sveobuhvatan plan djelovanja u kriznim situacijama, i po potrebi, izmijeniti Memorandum o razumijevanju koji regulira rad SKFS, u skladu sa paragrafom 10 dopunskog Pisma namjere od .. juna/lipnja	Kraj septembra 2014.	